

اصول رقابت سیاسی

برگزیده بیانات مقام معظم رهبری پیرامون انتخابات

با زیگران عرصه سیاسی برای این که رقابت سیاسی سالمی داشته باشند باید به مجموعه‌ای از اصول توجه کنند و رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز اصول رقابت سیاسی سالم را طی بیست و دو سال اخیر تبیین کرده‌اند. به عنوان مثال ایشان در نماز جمعه ۲۲ بهمن سال ۱۳۹۰ درباره فضای رقابت در آستانه انتخابات فرمودند:

«آنچه در انتخابات لازم است، رقابت سالم است؛ رقابت بدون تهمت‌زنی و بدگوئی به یکدیگر است. فضای انتخابات باید سالم باشد.» ۱۴/۱۱/۱۳۹۰

در این مقاله، این اصول که مجموعه‌ای از بایدها و نبایدهای رقابت سیاسی از نگاه مقام معظم رهبری است، گردآوری شده تا ان شاء الله نصب العین مردم، مسؤولان و نامزدهای انتخاباتی باشد و امید است که همه این نصائح گهربار را در عمق وجودمان جاری کنیم.

الف) بایدها

۱- رقابت انتخاباتی در چهارچوب نظام باشد

این انتخاباتها یکی از بزرگترین محسّناتش این است که از رکود جلوگیری می‌کند. بهترین شکل ادامه‌ی یک نظام اجتماعی این است که در عین ثبات، تحول داشته باشد. رکود بد است و ثبات خوب است. ثبات یعنی استقرار؛ یعنی این چهارچوب، این هندسه، در جای خود محفوظ باشد، مستقر باشد، ریشه‌دار باشد؛ در عین حال در داخل این چهارچوب، تحولات، مسابقات و رقابت‌ها وجود داشته باشد. این بهترین شکل است که کشتی نظام در دریاهای طوفانی بتواند بدون دغدغه حرکت کند. «و هی تجری بهم فی موج کالجبل»؛ این درباره‌ی کشتی نوح است. کشتی حرکت می‌کند، در بین امواج گوناگون هم هست؛ لیکن این امواج سهمگین نمیتوانند استقرار او را از بین ببرند. این استقرار بایست وجود داشته باشد. البته در درون این استقرار، در درون این چهارچوب، تحول وجود دارد.

بنابراین همه‌ی تحولات باید در چهارچوب باشد. اگر چنانچه کسی وارد میدان رقابت انتخاباتی و مسابقه‌ی انتخاباتی بشود، اما بخواهد چهارچوب را بشکند، او از قاعده‌ی نظام خارج شده است، از قواعد حرکت انتخاباتی خارج شده؛ این غلط است، این درست نیست.

باید همه چیز در چهارچوب نظام باشد. این چهارچوب، قابل تغییر نیست. ۶/۱۲/۱۳۸۸

۲- به قانون اساسی و خط امام پاییند باشید

در مسئله انتخابات و غیر انتخابات، همه باید تسليم رأی قانون باشند؛ در مقابل قانون تمکین کنند. آن حوادثی که در سال ۸۸ پیش آمد — که برای کشور ضرر داشت و ضایعه آفرین بود — همه از همین ناشی شد که کسانی نخواستند به قانون تمکین کنند؛ نخواستند به رأی مردم تمکین کنند. ممکن است رأی مردم برخلاف آن چیزی باشد که من شخصی مایل به آن هستم؛ اما باید تمکین کنم. آنچه که اکثریت مردم، اغلیت مردم آن را انتخاب کردند، باید همه تمکین کنند؛ همه باید زیر بار بروند. خوشبختانه سازوکارهای قانونی برای رفع اشکال، رفع اشتباه، رفع شببه وجود دارد؛ از این راهکارهای قانونی استفاده کنند. این که وقتی آنچه که اتفاق افتاده است، برخلاف میل ماشد، مردم را به شورش خیابانی دعوت کنیم — که این در سال ۸۸ اتفاق افتاد — یکی از خطاهای جبران ناپذیر است. این تجربه‌ای شد برای ملت ما، و ملت ما همیشه در مقابل یک چنین حوادثی خواهد ایستاد. ۱۳۹۲/۱/۱

آن کسانی که نظام، اسلام، قانون اساسی و امام را قبول دارند، باید به میدان رقابت بیایند؛ منتها رقابت سالم و نه رقابت لجو جانه و عنادآمیز. ۱۳۸۲/۱۰/۱۸

۳- مرزها با دشمن کمرنگ نشود

انتخابات مال ملت ایران است، مال جمهوری اسلامی است، مال اسلام است؛ مرزهای ایران را با دشمن مشخص و متمایز کنند. من بارها به بعضی از افراد سیاسی که فعالیتهای دارند و گاهی یک مخالف خوانیهای میکنند، تذکر داده‌ام، نصیحت کرده‌ام؛ گفته‌ام موظب باشید مرزهای میان شما و دشمن کمرنگ نشود؛ پاک نشود. مرز وقتی کمرنگ شد، احتمال اینکه کسانی از این مرز عبور کنند یا دشمن از این مرز عبور کند و بیاید این طرف یا دوست و خودی غافل شود و از مرز عبور کند و برود به دامن دشمن، زیاد خواهد بود. مرزها را روشن کنید؛ مشخص کنید. ۱۳۸۶/۱۰/۱۹

۴- با کرامت رفتار کنید

در انتخابات با کرامت رفتار کنند همه؛ چه آنهایی که نامزد میشوند، چه آنهایی که طرفدار آنهاشوند، چه آنهایی که مخالف با بعضی از نامزدها هستند. جناههای مختلف کشور، بداخلانی و بددگوئی و اهانت و تهمت و این حرفاها را مطلقاً راه ندهند. این از آن چیزهای است که اگر پیش بیاید، دشمن از او خوشحال می‌شود. ۱۳۸۶/۱۰/۱۹

۵- با مخالفان خود حرف بزنید و استدلال کنید

یکی از خصوصیات امیرالمؤمنین در مشای سیاسی اش این بود که با دشمنان خود و مخالفان خود با استدلال حرف میزد و استدلال میکرد. در نامه هایی که حتی به معاویه نوشته است - با اینکه دشمنی بین معاویه و امیرالمؤمنین شدید بود، در عین حال او نامه مینوشت، اهانت میکرد، حرفهای خلاف میگفت - استدلال میکرد براینکه روش تو غلط است. با طلحه و زبیر که آمدند با امیرالمؤمنین بیعت کردند - اینها به عنوانی که میخواهیم عمره برویم، از مدینه خارج شدند، رفتند به طرف مکه. امیرالمؤمنین مراقب بود، از اول هم گفت که اینها قصدشان عمره نیست. رفتند و کارهای کردند؛ حالا تفاصیلش زیاد است - حضرت اینجور میفرماید: «لقد نقمتما یسیرا و ارجاتما کثیرا؛ شما یک چیز کوچک را وسیله و مایه‌ی اختلاف قرار دادید، این همه نقاط مثبت را ندیده گرفتید؛ دم از دشمنی میزند، دم از مخالفت میزند. با اینها متواضعه امیرالمؤمنین حرف میزنند، توضیح میدهند؛ میگویند: من دنبال دشمن نمیگردم. ۱۳۸۸/۶/۲۰

۶- در میدان سیاست صادقانه عمل کنید

این سلوک سیاسی امیرالمؤمنین است. وقتی نگاه میکنیم، میبینیم که این سلوک سیاسی عیناً با رفتار معنوی آن بزرگوار، همخوان و قابل تطبیق است. و امیرالمؤمنین در همه جا، همان علی بن ابی طالب برجسته ممتازی است که دنیا نظیر او را ندیده است. پایه‌ی همه‌ی خیرات در جامعه، تقوای فردی؛ یعنی هر کس بین خود و خدا سعی کند از جاده‌ی صلاح و حق تخطی نکند و پارا کج نگذارد. تقوای سیاسی؛ یعنی هر کس که در کار سیاست است، سعی کند با مسائل سیاسی صادقانه و دردمندانه و از روی دلسوزی برخورد کند. سیاست به معنای پشت هم اندازی و فریب و دروغ گفتن به افکار عمومی مردم، مطلوب اسلام نیست. سیاست یعنی اداره‌ی درست جامعه؛ این جزو دین است. تقوای سیاسی، یعنی انسان در میدان سیاست، صادقانه عمل کند. ۱۳۸۱/۱/۱۶

۷- به امنیت ملی پایبند باشید

تقوای خدا به این است که فریب دشمن را نخوریم و تسليم تحمیل دشمن نشویم. دشمن میخواهد بین ما اختلاف بیندازد. دشمن آرزو میکند که بین مسؤولان اختلاف باشد. دشمن آرزو میکند که در ایران جنگ داخلی باشد. دشمن نمیتواند بینند که جمهوری اسلامی توانسته است این کشور را امن و آرام نگه دارد. در هرجایی و به هر بسانه‌ای، چه جهالت کسی یا کسانی، چه غرض ورزی کسی یا کسانی، اگر ماجرایی درست کند که امنیت را به هم بزند، دشمن خوشحال میشود. ۱۳۷۹/۱/۲۶

همه‌ی نامزدهای انتخابات و همه‌ی هوادارانشان، خودشان را در مقابل توطئه‌ی احتمالی دشمن مسئول امنیت بدانند. انتخابات را متهم نکنند؛ کسی آب به آسیاب دشمن نریزد؛ در تبلیغات، القاء فضای اختلاف و نامیدی نشود، تا انشاء‌الله انتخابات خوبی داشته باشیم.

۱۳۹۰/۱۱/۱۴

-۸- انتخابات را وسیله‌ای برای نامیدی دشمن کنید

جناههای مختلف، جریانهای مختلف، گرایش‌های مختلف، با شوق و ذوق و علاقه‌مندی همه‌ی عواملشان را بسیج کنند و انتخابات را به عنوان یکی هدف عالی، هدف خوب، هدف شیرین مورد توجه قرار بدهند و به دعوا و جنجال و اهانت و پنجه به روی هم کشیدن قضایا را نکشانند. انتخابات را وسیله‌ای بکنید برای اینکه دشمنان را نامید بکنید و انشاء‌الله این انتخابات هم مثل بقیه انتخابات‌ها مایه‌ی عزت روزافزون اسلام باشد. ۱۳۸۶/۶/۳۱

-۹- بر سر خدمت رقابت کنید

انتخابات می‌تواند مایه‌ی اتحاد باشد؛ می‌تواند تشجیع کننده‌ی به سرعت عمل و پیشرفت باشد؛ با رقابت مثبت. هر گروهی سعی کنند برای خدمتگزاری به این ملت، سهم مناسب با خودشان را که لایق خودشان می‌دانند، به دست بیاورند؛ هیچ اشکالی ندارد. این رقابت مثبت به جامعه نشاط می‌بخشد، ما را زنده‌دل می‌کند، روح جوانی را بر جامعه‌ی ما حاکم می‌کند.

۱۳۸۶/۷/۲۱

-۱۰- انصاف را رعایت کنید

رقابتها را منصفانه کنند، حرفاها را منصفانه کنند، از جاده‌ی انصاف خارج نشوند. خوب، به طور طبیعی هر نامزدی حرفی دارد و حرف مقابل خود را رد می‌کند؛ این رد و ایراد فی نفسه اشکالی ندارد؛ اما مشروط بر اینکه تویش بی‌انصافی نباشد، کتمان حقیقت نباشد. میدان برای همه باز است؛ یا یا این در میدان انتخابات خود را بر مردم عرضه کنند. اختیار با مردم است؛ مردم هر جوری که فهمیدند، تشخیص دادند، هشیاری آنها به آنها کمک کرد، انشاء‌الله همان جور عمل خواهند کرد. ۱۳۸۰/۱/۱

-۱۱- فقط آنچه می‌توانید انجام دهید به مردم بگویید!

من از نامزدهای انتخاباتی خواهش می‌کنم در تبلیغات، حرفاها واقعی بزنند و کارهایی که می‌توانند انجام دهنند و آنچه واقعاً عقیده‌شان هست، آن را به مردم بگویند. مردم را آزاد بگذارند تا هر کس را خواستند، انتخاب کنند. ۱۳۸۲/۱۱/۲۱

اصول رقابت سیاسی

اصول رقابت سیاسی	
در بیانات رهبر انقلاب	
نایابدها	بایددها
۱. وجهه کشور را تخریب نکنید.	۱. رقابت انتخاباتی در چهار جوب نظام باشد.
۲. ذهنیت مردم را تخریب نکنید.	۲. به قانون اساسی و خط امام پایبند باشید.
۳. برای پیروز شدن به کارهای ظالمانه متوصل نشوید.	۳. عزّوها با دشمن کمرنگ نشود.
۴. باع فالان و معارضان خود یک جور رفتار نکنید.	۴. با کرامت رفشار گشید.
۵. دیگران را تخریب نکنید.	۵. با مخالفان خود حرف بزنید و استدلال کنید.
۶. اختلاف نظر را به تنازع نرسانید.	۶. در میدان سیاست صادقانه عمل کنید.
۷. از وعده‌های غیر عملی پرهیز کنید.	۷. به امنیت ملی پایبند باشید.
۸. از وعده‌های خلاف قانون پرهیز کنید.	۸. انتخابات را وسیله‌ای برای نالبادی دشمن بکنید.
۹. خود را با نفعی دیگران ایلات نکنید.	۹. بر سر خدمت رقابت کنید.
۱۰. از بیت المال سوء استفاده نشوید.	۱۰. فقط آنچه می‌توانید انجام دهید به مردم بگویید.
۱۱. در تبلیغات، اسراف نشوید.	۱۱. انصاف را رعایت کنید.
۱۲. انتخابات ایزار قدرت طلبی نشوید.	
۱۳. از هکر و فربیب دوری کنید.	
۱۴. بحث دل آزار برآورده و بازنشده را گثار بگذارید.	

ب) نایابدها

۱- وجهه کشور را تخریب نکنید

گروههای مختلف، جناحهای مختلف، سیاستها و جهتگیریهای مختلف، در مقابله با دشمن، باید با هم باشند و کاری نکنند که دشمن سوء استفاده کند. اختلاف سیاسی مانع ندارد؛ اختلاف نظر مانع ندارد؛ مبارزات انتخاباتی به شکل سالم، مانع ندارد؛ اما خراب کردن یکدیگر، خراب کردن چهره‌ی کشور اشکال دارد. ۱۳۷۱/۱/۱۵

۲- ذهنیت مردم را تخریب نکنید

خراب کردن ذهن مردم و چهره‌ی مسؤولین دلسوز، اشکال دارد. ایجاد سؤال و ابهام در ذهن مردم، اشکال دارد. با وحدت و یکپارچگی، «کأنهم بنیان مرصوص»، مثل یک دژ پولادین، در مقابل دشمن بایستید. ۱۳۷۱/۱/۱۵

۳- برای پیروز شدن به کارهای ظالمانه متوصل نشوید

یکی از خصوصیات سیاست‌ورزی امیرالمؤمنین این بود که برای پیروز شدن، به ظلم و به دروغ و به کارهای ظالمانه متوصل نمی‌شد. یک عده‌ای در اوائل حکومت امیرالمؤمنین آمدند که آقا شما این افرادی که تو جامعه هستند - این متنفذین - یک مقداری ملاحظه‌ی اینها را بکن و سهم بیشتری از بیت‌المال به اینها بده، مخالفت اینها را موجب نشو و دلها یشان را جلب کن! فرمود: «أَتَأْمُرُونِيَ أَنْ أَطْلُبَ النَّصْرَ بِالْجُورِ؟ شَمَا مِيَخَوَاهِيدُ مِنْ پِيَرُوزِيِّ رَبِّهِ وَسِيلَهِ ظَلْمٍ بِرَأْيِ خُودِمِ دَسْتِ وَپَا كَنْم؟ وَاللَّهُ لَا اطُورُ بِهِ مَا سَمِّرَ سَمِّيرٌ وَمَا أَمَّ نَجْمٌ فِي السَّمَاءِ نَجْمًا؟»

امکان ندارد امیرالمؤمنین با ظلم، با راه غلط و خطأ، با شیوه‌های غیر اسلامی دوست برای خودش درست کند. ۱۳۸۸/۶/۲۰

۴- بامخالفان و معارضان خود یک جور رفتار نکنید

یکی از خصوصیات دیگر امیرالمؤمنین این است که رفشارش با مخالفان و معارضان یک جور نیست؛ همه را به یک چوب نمیراند. امیرالمؤمنین فرق میگذارد بین افرادی و جریانهای، با افرادی و جریانهای دیگری. درباره خوارج - البته در مقابل انحراف و انحطاط و توسل به ظواهر دینی - بدون اعتقاد، علی ایستاد؛ هم در مقابل معاویه ایستاد - آنوقتی که قرآنها را سر نیزه کردند، امیرالمؤمنین فرمود: *وَاللَّهِ أَيْنَ مَكَرُّا* است، این خدعاً است، این فریب است؛ اینها به قرآن اعتقادی ندارند - هم در آنوقتی که خوارج با آن ظواهر دینی، با آن صوت حزین قرآنخوانی در مقابل حضرت قرار گرفتند، حضرت ایستاد. یعنی آنجائی که کسانی بخواهند با ظواهر دینی کار بکنند و پیش بروند، امیرالمؤمنین میایستاد؛ حالاً چه معاویه بود، چه خوارج بود؛ تفاوتی نمیکرد. اما در عین حال یک جور با اینها برخورد نمیکرد. ایستادگی بود، اما نصیحت امیرالمؤمنین و رفتار خود او همیشه این بود. لذا فرمود «*لَا تَقْاتِلُوا الْخُوَارِجَ* بعدی»؛ بعد از من با خوارج نجنگید؛ جنگ با خوارج نکنید؛ «*فَلَيْسَ مِنْ طَلْبِ الْحَقِّ* فاخته‌ا کمن طلب الباطل فأدرکه»؛ آن کسی که دنبال حق هست، منتها اشتباه میکند - دنبال حق است؛ از روی جهالت، از روی قشری‌گری خطای میکند، اشتباه میکند - او مثل کسی نیست که دنبال باطل میرود و به باطل میرسد؛ اینها یک جور نیستند. ۱۳۸۸/۶/۲۰

۵- دیگران را تخریب نکنید!

از بداخلاقیهای انتخاباتی باید بشدت پرهیز کنند؛ بدگویی کردن، اهانت کردن، تهمت زدن، برای عزیز کردن خود و یا نامزد مورد نظر خود، دیگران را و رقبا را در چشم مردم خوار کردن، اینها راهها و روشهای صحیح و اسلامی نیست. رقابت باید باشد؛ رقابت مثبت و پرشور، اما با رعایت موازین اخلاقی. ۱۳۸۶/۱۰/۱۵

از طرف علاقه‌مندان به نامزدهای انتخاباتی گوناگون، بداخلاقیهای انتخاباتی، شایسته‌ی ملت مانیست؛ تهمت زدن آدمهای مؤمن را، مصونیت‌دار از لحاظ اسلامی و شرعی را؛ در معرض هتك آبرو قرار دادن در شبنامه‌ها، در مطبوعات، در پایگاههای اینترنتی و غیره، این‌ها اصلاً مصلحت نیست. من به طور جد از همه‌ی کسانی که نسبت به نامزدهای مختلف علاقه‌مندی‌ای دارند، درخواست می‌کنم، اصرار می‌کنم که این علاقه‌مندی خودتان را از راه تخریب دیگران، اهانت به دیگران، متهم کردن دیگران نشان ندهید. هرچه می‌خواهید، از

نامزد مورد علاقه‌ی خودتان تمجید کنید، تعریف کنید؛ اما دیگران را تخریب نکنید. این علامت بدی است. ۱۳۸۶/۱۰/۱۲

انتخابات یک عرصه‌ی ظهور و بروز وحدت ما، عقلانیت ما، شعور ملی ما می‌تواند قرار بگیرد. بعضی خیال می‌کنند انتخابات، زمزمه‌های انتخابات، فضای انتخاباتی، مایه‌ی اختلاف است؛ نه، می‌توانند مایه‌ی اتحاد باشد؛ می‌توانند تشجیع کننده‌ی به سرعت عمل و پیشرفت باشد؛ با رقابت مثبت... در همین انتخابات اگر بد عمل بکنیم، به هم بد بگوئیم، با هم کینه‌ورزی کنیم، به یکدیگر تهمت بزنیم، برخلاف قوانین و مقررات رفتار کنیم، می‌تواند وسیله‌ی سقوط و ضعف و انحطاط باشد؛ دست خود ماست؛ امتحان الهی است. ۱۳۸۶/۷/۲۱

۶- اختلاف نظر را به تنازع نرسانید

در مردم‌سالاری اسلامی، گفتگو با عربده‌کشی و چاقوکشی در بعضی از دمکراسی‌ها تفاوت دارد. این جا گفتگو می‌کنند؛ به قول امام، مثل مباحثه‌های طلبگی. در مجلس و جاهای دیگر مباحثه کنند، حتی بر سر مسائلهای دعوا کنند؛ اما کینه از هم به دل نگیرند؛ بعد هم پهلوی هم‌دیگر بشینند و با هم صحبت کنند. نگذارند اختلاف نظر به تنازع برسد. این تنازع موجب فشل و ضعف قوا خواهد شد. دروغ، اهانت، دستگاه‌ها یکدیگر را متهم کردن، شایعه‌پراکنی، افتراء به رقیب، تحریک عصیت‌های گوناگون؛ این‌ها هیچکدام با انتخابات اسلامی سازگار نیست. این خطاب به همه‌ی جناحهایست؛ خطاب به اشخاص یا جناح معینی نیست؛ این وظیفه‌ی همه‌ی ماست. همه‌ی جناح‌ها باید این چیزها را رعایت کنند. همه هم در چارچوب قانون حرکت کنند. ۱۳۸۲۶/۵/۱۵

۷- از وعده‌های غیر عملی پرهیز کنید

مردم توجه باید داشته باشند که تبلیغات رنگین و متنوع ملاک نیست؛ وعده‌های غیر عملی ملاک نیست... وعده‌های غیر عملی دادن، وعده‌های بزرگ دادن، این‌ها ملاک نیست؛ باید مردم توجه کنند؛ گاهی علامت منفی هم هست. ۱۳۸۶/۱۰/۱۲

۸- از وعده‌های خلاف قانون پرهیز کنید

رقابت این نیست که کسانی بیانند برای جلب نظر مردم، وعده‌های خلاف قانون اساسی، خلاف قوانین عادی بدهنند؛ این‌ها باید باشد. ۱۳۹۰/۱۰/۱۹

۹- خود را با نفی دیگران اثبات نکنید

رقابت این نیست که کسی اثبات خود را متوقف بر نفی دیگری بداند. ۱۳۹۰/۱۰/۱۹

۱۰- از بیت المال سوء استفاده نشود

همه دقّت داشته باشند که درست حرکت کنند. کار غیرقانونی نکنند؛ کار غیراخلاقی نکنند؛ سوءاستفاده نشود؛ از بیتالمال صرف و خرج نشود؛ از یکدیگر بدگویی نکنند؛ به یکدیگر اهانت نکنند. این ملت هم ملت روشن و متدينی است؛ ملتی است که به آرمانهای انقلاب معتقد است و انقلاب را دوست دارد. انقلاب می‌تواند این کشور را نجات دهد. بدانید! اگر ارزش‌های انقلابی فراموش شد، هیچ قدرتی نخواهد توانست مشکلات این کشور را برطرف کند و آن را بسازد.

۱۳۷۴/۱۱/۲۰

۱۱- در تبلیغات، اسراف نشود

در این تبلیغات، خرج و اسراف هم نشود. بnde گمان می‌کنم اگر کسی برای خدا از اسراف در تبلیغات و کارهای ناباب اجتناب کرد، خدای متعال به او کمک خواهد کرد و او رادر مقصودی که دارد، موفق خواهد گرداند.

۱۳۸۲/۱۱/۲۴

۱۲- انتخابات ابزار قدرت طلبی نشود

یک مطلب هم خطاب به نامزدهای محترمی که یا تا حالا اعلام حضور کرده‌اند یا بعد از این اعلام حضور خواهند کرد، عرض بکنم. کسانی که برای انتخابات خود را نامزد می‌کنند، بدانند که انتخابات یک وسیله‌ای است برای بالا بردن توان کشور، برای آبرومند کردن ملت؛ انتخابات فقط ابزاری برای قدرت طلبی نیست. اگر بناسن این انتخابات برای اقتدار ملت ایران باشد، پس نامزدها بایستی به این اهمیت بدهند و این را در تبلیغاتشان، در اظهاراتشان و در حضورشان رعایت کنند. مبادا نامزدها در اثای فعالیتهای انتخاباتی خودشان جوری رفتار کنند و حرفی بزنند که دشمن را به طمع بیندازنند.

۱۳۸۸/۸۱/۱

۱۳- از مکر و فریب دوری کنید

در این سیاست‌ورزی، امیرالمؤمنین یکی از خصوصیاتش این است: از مکر و فریب دور است. در یک جمله‌ای از حضرت نقل شده که: «لولا التّقى لكت ادھى العرب»؛ اگر تقوا دست و پای مرا نمی‌بست، از همه‌ی آحاد و مکاران عرب، مکر و حیله را بهتر بلد بودم. یک جای دیگر در مقام مقایسه‌ی معاویه با خودش - چون معاویه به دهاء و مکر در حکومت معروف بود - به حسب آنچه که نقل شده، فرمود: «والله ما معاویة بأدھی مني»؛ معاویه از من زرنگتر نیست. متها علی چه کند؟ وقتی بنای بر رعایت تقوا و رعایت اخلاق دارد، دست و زبانش بسته است. روش امیرالمؤمنین این است. تقوا که نبود، دست و زبان انسان باز است، میتواند همه چیز بگوید، خلاف واقع میتواند بگوید، تهمت میتواند بزند، دروغ به مردم میتواند بگوید، نقض تعهدات میتواند بکند، دلستگی به دشمنان صراط مستقیم میتواند پیدا کند.

وقتی تقوا نبود، اینجوری است. امیرالمؤمنین میفرماید: من سیاست را با تقوا انتخاب کردم، با تقوا اختیار کردم؛ این است که در روش امیرالمؤمنین، مکاری و حیله‌گری و کارهای کیف و این چیزها وجود ندارد؛ پاکیزه است. ۱۳۸۸/۶/۲

۱۴- تبلیغات باید با فضای پروپاگاندای معمول دنیا تفاوت داشته باشد

فضای انتخابات، باید فضای سالمند باشد؛ فضای تبلیغات، باید با فضای پروپاگاندهای معمول دنیا تفاوت داشته باشد. امروز در دنیا، دمکراسی، یک دمکراسی حقیقی نیست؛ زیرا فشار تبلیغات پُر زرق و برق توخالی، با سخنان فریب‌آمیز، آن‌چنان بر ذهن مردم سنگینی می‌کند، که امکان انتخاب درست را به مردم نمی‌دهد؛ نمی‌گذارند مردم فکر کنند. هر کس که مقداری از کارهای انتخاباتی کشورهای به اصطلاح دمکراتیک را مشاهده کرده باشد، این معنا برایش واضح است. حرفهایی که می‌زنند، عده‌هایی که می‌دهند، قیافه‌هایی که می‌گیرند، تملقهایی که از بعضی از قشرها یا گروه‌ها می‌گویند، ارتباطهایی که با جناحهای خاصی برقرار می‌کنند تا نظر آن‌ها را جلب بکنند، این‌ها کارهای سالمند نیست؛ کارهایی است که وقتی در یک مجموعه‌ی مردمی انجام گرفت، فضای مسوم می‌کند و قدرت فکر کردن به آن‌ها نمی‌دهد. تبلیغ، صحیح و حق است؛ اما با معنای واقعی کلمه، با حفظ حدود شرعی کلمه، به دور از فریب، به دور از کارهای دروغین و نمایشی، به دور از متهمن کردن این و آن. نمی‌شود ما بگوییم که مسؤولان انتخابات، نسبت به این قضیه هیچ مسؤولیتی ندارند؛ این شرط سلامت انتخابات است. ۱۳۷۰/۹/۲۷

۱۵- بحث دل آزار «برنده و بازنده» را کنار بگذارید

توصیه این جانب به جریان‌ها و گروه‌ها و احزاب سیاسی آن است که بحث دل آزار برنده و بازنده را به کنار بگذارند و به اختلافات دشمن شاد کن دامن نزنند، برنده‌ی این انتخابات ملت است و همه‌ی کسانی که در انتخاب شرکت داشته‌اند اعم از آن‌ها که خود یا نامزد مورد علاقه‌شان رای آورده یا نیاورده‌اند، همه برنده‌اند، بازنده‌ی این انتخابات، امریکا و صهیونیسم و دشمنان ملت ایرانند همه با همدلی به یکدیگر و به دولت خدمتگزار کمک کنند تا گره‌ها یکی پس از دیگری گشوده شود. ۱۳۸۲/۱۲/۲

منبع: پایگاه حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری